

Vlaams
Parlement

ingediend op **1629** (2017-2018) – Nr. 4
4 juli 2018 (2017-2018)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Peter Wouters, Joris Poschet, Lionel Bajart, Elke Sleurs,
Katrien Schryvers en Marius Meremans

betreffende voorstellen voor het versterken
van de beleidsdomeinoverschrijdende aanpak
tegen grensoverschrijdend gedrag

Documenten in het dossier:

- 1629** (2017-2018) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Verslag
- Nr. 3: Amendementen

verzendcode: GOG

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014, nr. 31/1), waarin de Vlaamse Regering het engagement aangaat om actief verder in te zetten op de strijd tegen misbruik en geweld. De acties zouden gecontinueerd worden en de bereikbaarheid van de hulplijn 1712 vergroot. Daarnaast zou verder werk gemaakt worden van de uitvoering van de resolutie betreffende de erkenning van de slachtoffers van historisch geweld en misbruik in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen en het omgaan met geweld in het algemeen (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2475/3), de aanbevelingen van het expertenpanel historisch misbruik en het project misbruik in gezagsrelaties;
- 2° het actieplan van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 betreffende de bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs, de jeugd- en de sportsector;
- 3° de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 125/1), waarin het volgende is opgenomen: "We ontwikkelen een beleid dat gericht inzet op de uitvoering, versterking en verankering van acties die bijdragen tot de preventie en aanpak van geweld, misbruik en kindermishandeling. We streven daarbij telkens naar consistentie en afstemming met evoluties in de beleidsdomeinen onderwijs, sport, binnenlandse zaken (politie) en justitie.";
- 4° de beleidsnota Onderwijs 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 133/1), waarin de school als veilige omgeving omschreven staat: "Scholen moeten een veilige en warme omgeving zijn, waar leerlingen zich goed voelen en fysiek en mentaal gezond zijn.";
- 5° de beleidsnota Jeugd 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 127/1), waarin wordt ingezet op het label 'kindvriendelijke steden en gemeenten': "Een kindvriendelijke stad of gemeente is een gemeenschap die zich ertoe verbindt de rechten van het kind te realiseren en te implementeren. Tegelijk kan kindvriendelijkheid gehanteerd worden als barometer voor lokaal beleid dat de leefbaarheid voor iedereen, in het bijzonder voor kinderen en jongeren, verhoogt. De lat voor beleid leggen op niveau van de meest kwetsbare burgers, o.a. kinderen, maakt dat je beleid iedereen in ogenschouw neemt. Kindvriendelijkheid is dan een toets voor een toegankelijke en open samenleving.";
- 6° de beleidsnota Sport 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 143/1), waarin aandacht wordt besteed aan integriteit: "Gezond en ethisch sporten zijn zeer verwante thematieken. Het gaat telkens om sporten op een verantwoorde en verantwoordelijke manier, waar zorg wordt besteed aan iemands fysieke en psychische integriteit, maar ook aan maatschappelijke verantwoordelijkheid en sociaal welzijn.";
- 7° de resolutie betreffende de opvolging van de aanbevelingen van de bijzondere Kamercommissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk (*Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1148/4);
- 8° de aanbevelingen van de bijzondere commissie betreffende de behandeling van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, inzonderheid binnen de Kerk, van de Kamer van Volksvertegenwoordigers;

- 9° het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, in het bijzonder artikel 19, dat de verdragsstaten oplegt om “alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen en maatregelen op sociaal en opvoedkundig gebied [te nemen] om het kind te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, lichamelijke of geestelijke verwaarlozing of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik, zolang het kind onder de hoede is van de ouder(s), wettige voogd(en) of iemand anders die de zorg voor het kind heeft”, waarbij deze maatregelen zo nodig “doeltreffende procedures [moeten] omvatten voor de invoering van sociale programma’s om te voorzien in de nodige ondersteuning van het kind en van diegenen die de zorg voor het kind hebben, alsmede procedures voor andere vormen van voorkoming van gevallen van kindermishandeling (...) en voor opsporing, melding, verwijzing, onderzoek, behandeling en follow-up van zodanige gevallen, en, indien van toepassing, voor inschakeling van rechterlijke instanties.”;
 - 10° het decreet van 12 februari 2010 houdende instemming met het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, opgemaakt in Lanzarote op 25 oktober 2007 (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 135/3);
 - 11° het charter inzake grensoverschrijdend gedrag, ondertekend door alle instellingen hoger onderwijs op 21 maart 2018;
 - 12° het voorstel van resolutie ingediend op 20 februari 2014 betreffende de erkenning van de slachtoffers van historisch geweld en misbruik in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen en het omgaan met geweld in het algemeen (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2475/1);
 - 13° de resolutie aangenomen op 2 april 2014 die ertoe heeft geleid dat er een tijdelijke erkennings- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch geweld en misbruik in jeugd- en onderwijsinstellingen werd opgericht;
 - 14° het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 449/1), dat aan het tussentijdse rapport het actieplan Integriteit als nieuwe actie heeft toegevoegd;
 - 15° het rapport ‘Geweld, gemeld en geteld’ van het Kinderrechtencommissariaat uit 2011;
 - 16° het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld 2015-2019, dat voor het eerst specifieke aandacht aan gendergerelateerd geweld heeft geschonken;
 - 17° de hoorzittingen in het Vlaams Parlement in de commissie Grensoverschrijdend Gedrag (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1357/1-18);
- overwegende dat:
- 1° grensoverschrijdend gedrag op korte en lange termijn (zware) psychische en lichamelijke gevolgen kan hebben, aanleiding kan geven tot ontwikkelingsstoornissen en gedragsproblemen, en gevolgen kan hebben voor (toekomstige) sociale contacten en intieme relaties;
 - 2° coherent en consistent beleid voeren, zowel preventief als curatief, ten aanzien van slachtoffers en daders van seksueel misbruik een voorwaarde is voor een krachtadig beleid;
 - 3° het belang van preventie en proactief handelen van groot belang is om ongewenst grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan;
 - 4° de getuigenissen en de cijfers erop wijzen dat een daadkrachtig beleid nodig blijft;
 - 5° de bekendheid van 1712 en andere hulplijnen zoals Awel, nupraatikerover.be, CLBChat enzovoort, een blijvend werkpunt is;
 - 6° er al heel wat instrumenten bestaan om een preventief en curatief beleid inzake grensoverschrijdend gedrag te voeren, maar die voorlopig nog niet ten volle overal in de praktijk en in het werkveld worden ingezet;

- vraagt de Vlaamse Regering om:
- 1° de lopende en geplande beleidsacties in het kader van de actieplannen voor de bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs, en de jeugd- en sportsector voort te zetten en daadkrachtig uit te voeren;
 - 2° het Raamwerk Seksualiteit en Beleid, zoals dat al bestaat voor het onderwijs, de kinderopvang, het jeugdwerk, de integrale jeugdhulp en de sportsector, in overleg met de betrokken sectoren te evalueren en te verbeteren, en daarnaast te bekijken in welke mate er behoefte is aan een uitbreiding naar andere sectoren;
 - 3° erover te waken dat ook de nieuwe eindtermen een voldoende versterking bieden aan seksuele en relationele vorming en ervoor te zorgen dat die aandacht ook blijkt uit de leerplannen van de onderwijsverstrekkers en de opvolging door de onderwijsinspectie, zodat in het leerplichtonderwijs die versterking van seksuele en relationele vorming vorm krijgt. Daarnaast wordt gevraagd om de dialoog aan te gaan met de instellingen van hoger onderwijs die de lerarenopleiding aanbieden, opdat leerkrachten verder of blijvend gevormd worden om met dit thema om te gaan;
 - 4° de verschillende instrumenten en tools in de verschillende beleidsdomeinen en velden verder in kaart te brengen, duurzaam te evalueren en bij te sturen, zoals Grenslijn momenteel doet, en daarnaast te stimuleren om die instrumenten en tools meer en beter in te zetten in de praktijk over verschillende beleidsdomeinen heen;
 - 5° prioriteit te blijven geven aan de uitbreiding van zowel de bekendheid als de bereikbaarheid van 1712, nupraatikerover.be, Awel, CLBChat en Stop it now, zodat de toeleiding naar die hulplijnen en de doorverwijzing naar hulpverlening, en zo nodig naar hulpdiensten en politie, gemakkelijker worden onder andere door langere openingstijden, chatfuncties en, als dat relevant is, een betere zichtbaarheid van hulplijnen op websites van organisaties en verenigingen die gesubsidieerd worden door de Vlaamse overheid;
 - 6° werk te maken van een performant registratiesysteem van meldingen van grensoverschrijdend gedrag, al dan niet onder de koepel van 1712, dat sectoroverschrijdend gebruikt kan worden en kan bijdragen aan beleids-evaluatie en -verbetering;
 - 7° verdere ondersteuning en opleiding te organiseren voor aanspreekpunten integriteit, zowel voor gesubsidieerde als niet-gesubsidieerde organisaties en verenigingen uit alle sectoren die daar behoefte aan hebben;
 - 8° de dialoog te blijven aangaan met de verschillende sectoren om te analyseren hoe de preventie en aanpak van grensoverschrijdend gedrag sterker uitgebouwd kan worden in het kwaliteitsbeleid van de organisaties en verenigingen, rekening houdend met de eigenheid van de sector, en die aanpak te evalueren en eventueel bijvoorbeeld op basis van een risicoanalyse bij te sturen;
 - 9° bij de beoordeling van het label 'kindvriendelijke steden en gemeenten' aandacht te schenken aan het lokale beleid dat gericht is op de preventie en aanpak van grensoverschrijdend gedrag;
 - 10° in samenspraak met relevante actoren te onderzoeken of nieuws- en informatieberichtgeving over geweld op kinderen en jongeren en over misbruik van hen, of zelfs fictie waarin geweld ten aanzien van jongeren voorkomt, het voorwerp kunnen uitmaken van mediarichtlijnen over de vermelding van de hulplijn 1712, naar het voorbeeld van de richtlijnen over berichtgeving rond zelfdoding (1813);
 - 11° het uittreksel van het strafregister 569-2, het model bestemd voor het uitoefenen van een activiteit in contact met minderjarigen (artikel 569, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering) te verplichten voor werknemers die in loondienst zijn of als zelfstandige werken én die een verantwoordelijkheid dragen over minderjarigen;

- 12° de problematiek van grensoverschrijdend gedrag onder de aandacht te houden van politie en justitie, en in het bijzonder in te zetten op een actievere informatie-uitwisseling met de betrokken verenigingen en organisaties over lopende onderzoeken en veroordelingen inzake zedenfeiten door middel van onder andere het inzetten van contactmagistraten, zoals nu al in de onderwijssector gebeurt.